

بسم الله الرحمن الرحيم

تأثیر والدین در نطفه پاک و ناپاک و موثر در ولایت پذیری فرزندان از منظر اسلام

فربیا توکلایی^۱

چکیده

مقاله به روش کتابخانه‌ای و توصیفی، به بررسی تأثیر والدین در نطفه پاک و ناپاک و موثر در ولایت‌پذیری فرزندان از منظر اسلام پرداخته است. هدف نگارنده، پاسخگویی به پرسش‌های مقاله، آگاهی دادن و تبیین این مسئله به جوانان و زوج‌های جوان می‌باشد. اهمیت این موضوع این است که فرزند امانت است و این امانت را باید به بهترین نحو به صاحب آن تحویل دهیم. از این جهت والدین نقش اساسی در سعادت و شقاوت فرزندان دارند. در اینصورت تأثیر والدین در نطفه پاک و موثر در ولایت‌پذیری فرزندان از منظر اسلام، باعث سعادت فرزندان در ایمان به خدا و اهل بیت (ع) و تبعیت از آنان، انس با قرآن، دوستی با اهل بیت و زیارت با امام و در رکاب امام جنگیدن، احترام و خدمت‌گذاری به والدین، شادابی و نشاط و اعتماد به نفس در انجام کارهای خیر، ارتباط با علماء و دانشمندان می‌شود. همچنین تأثیر والدین در نطفه ناپاک و موثر در ولایت‌پذیری فرزندان از منظر اسلام، باعث ایجاد شقاوت فرزندان در زمینه‌های منفی نظیر: کم شدن رزق حلال، مستجاب نشدن دعاها، سنگدلی، ضعیف شدن ایمان، تشخیص ندادن حق از باطل و حتی دشمنی با اهل بیت (ع) می‌شود.

واژگان کلیدی: پاک، فرزندان، ناپاک، نطفه، ولایت‌پذیری.

مقدمه

تربیت فرزندان از جمله مقوله‌ای است که برای والدین بسیار اهمیت دارد به ویژه در ولایت‌پذیری فرزندان که اسلام بسیار به آن اهمیت داده و والدین نقش موثری در نطفه دارند. یعنی اگر نسبت به آن غفلت بورزند ممکن است تأثیرات مخربی در ولایت‌پذیری فرزندان نسبت به خداوند و ائمه معصومین و امام زمانش داشته باشد. این موضوع را می‌توان از ابعاد قرآنی، اخلاقی، روان‌شناسی و فقهی و... مورد بررسی قرارداد. اما نگارنده در نظر دارد این موضوع را از منظر اسلام یعنی قرآن و روایات مورد پژوهش قرار دهد که تأثیر والدین در نطفه پاک و ناپاک و موثر در ولایت‌پذیری فرزندان چگونه است؟

^۱ . طلبه حوزه علمیه فاطمه الزهرا سلام الله علیها آمل.

دراحدیث پیشوایان معصوم علیهم السلام، سخنان فقیهان و عالمان دین برای ازدواج مستحباتی بیان شده اند که از نقش زیاد والدین در تربیت فرزندان حکایت دارد. شرایط پدر و مادر و بیان ویژگی های همسران، رعایت دستورات فراوان قبل از انعقاد نطفه، پس از آن در زمان بارداری، آداب تولد و تربیت و... تاثیرات به سزا در سرنوشت و سعادت کودک دارند. در خصوص این موضوع با توجه به جستجوهای انجام شده در منابع کتابخانه‌ای و سایت های معتبر، موضوعی که دقیقاً به همین عنوان باشد، یافت نشد. اما منابعی که به این موضوع نزدیک می‌باشد عبارتند از: «دوران طلایی تربیت» اثر محمدعلی قاسمی که در مورد اهمیت نقش والدین، اینکه والدین در صورتی می‌توانند فرزندان صالح تربیت کنند که همدل و همراه باشند و آرامش را در سراسر لحظات زندگی فراهم آورند. این آرامش آنگاه پدید می‌آید که زن و شوهر تکمیل کننده یکدیگر و مایه شکوفایی، نشاط و پرورش هم باشند؛ به گونه ای که لباس هم باشند و زینت بخش یکدیگر باشند و در کتاب «تربیت فرزند از نظر اسلام» اثر حسین مظاهری در مورد اینکه اگر کسی غذای آلوده ای بخورد خودش مسموم می‌شود، بچه در شکم مسموم می‌شود، این خیلی اهمیت ندارد. نهایتش این است که خودش یا بچه می‌میرد اما خدا نکند بچه از نظر روح مسموم شود قرآن کریم در سوره انفال آیه ۲۲ می‌فرماید: «آنکه مسموم است از نظر روح از هر جنبنده‌ای، از هر سگ درنده ای، از هر میکروب سرطانی پست تراست. «إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ» لذا خود مادر باید متوجه باشد غذای حرام نخورد و اگر غذا شبهه ناک است با دعا و بسم الله الرحمن الرحيم، با توجه به خدا، آلودگی غذا را رفع کند. در کتاب «الگوهای تربیت» اثر محمد علی کریمی‌نیا در مورد نقش غذای حلال در شخصیت و حالات کودک بیان شد که از نظر روانشناسان، غذا در شخصیت و حالات کودک تاثیر زیادی دارد. اسلام نیز این مطلب را تأیید کرده است که غذای سالم و حلال و حالات معنوی پدر و مادر، در روح طفل اثر دارد. در کتاب «تربیت فرزند» اثر سید مهدی شمس الدین در مورد تغذیه بیان شد که آدمی مانند سایر موجودات زنده عالم به غذا نیازمند است و با آن می‌تواند به حیات خود ادامه دهد. در تربیت اسلامی، برای غذا، علاوه بر منافع جسمانی، آثار و پی آمدهای تربیتی و روانی نیز به شمار آمده است و لذا خداوند در قرآن کریم سوره عبس آیه ۲۴، انسان را به دقت و امعان نظر در چگونگی غذایش رهنمون شده و می‌فرماید: «فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ» البته لازم است آدمی غذای خود را با دیده دقت و چشم بصیرت بنگرد.

از جمله مواردی که در معارف اسلامی و در ارتباط با چگونگی تغذیه به آن توصیه شده است، حلال بودن غذا دوری آن از شبهه است، و ثمره حرام خواری، نزدیک شدن به گناه و در غلطیدن در ورطه‌ای آن دانسته شده است. در کتاب «ازدواج و تربیت انسان قبل از تولد» اثر محسن ملا احمدی در مورد اینکه غذا همان گونه که در تکوین و ساختمان جسم انسان تاثیر دارد، در روح و اخلاق او نیز اثر مستقیم دارد. از پیامدهای غذای حرام این است که تمام خوبیها و ساختار اصلی انسانیت را ضعیف و یا متزلزل می‌کند و از بین می‌برد، به طوری که اکثر ظلم ها و خیانت ها محصول لقمه ی حرامند. در مقاله «روش های تربیت فرزند» اثر علی سرفراز در مورد تربیت فرزند صالح

و غیر صالح آثاری را در بردارد، که این آثار ممکن است باعث رشد، شکوفایی و پیشرفت یک خانواده و یا یک جامعه شود و یا اینکه باعث از بین رفتن و اضمحلال آن شود. در مقاله «ویژگی های فرزند صالح درسبک زندگی اسلامی» از منظر قرآن و حدیث اثر محمد علی یعقوبی بیان شد که ویژگی های اخلاقی فرزند در سبک زندگی اسلامی را می توان عبارت دانست از صداقت، احترام و خدمت گذاری به والدین، تقوی، امانت داری و پرهیز از دنیا پرستی و انجام کارهای خیر. نگارنده در نظر دارد با توجه به منابع مذکور و همچنین برخی دیگر از منابع در خصوص این موضوع به این مسئله بپردازد که تاثیر والدین در نطفه پاک و ناپاک و موثر در ولایت پذیری فرزندان از منظر اسلام چیست؟

آنچه از روایات استفاده می شود این است که موضوع این مقاله در مورد زمینه تربیت فرزند قبل از تولد یعنی در دوران بارداری و قبل از آن است و اهمیت آن، این است که فرزند در دست ما امانت است و این امانت را ما باید به بهترین نحو به صاحب آن تحویل دهیم و از این جهت تاثیر نطفه ی پاک و ناپاک مورد بررسی قرار می دهیم که چه نقشی در زندگی فرزند ما دارد و تا آنجا که می توانیم همه زمینه ها را برای سعادت فرزند خود تامین کنیم و همچنین اگر به مسئله انتخاب همسر و آگاهی از مسائل و احکام در انعقاد نطفه و دوران بارداری دقت نشود، در شخصیت فردی، اجتماعی، اخلاقی، اعتقادی و به خصوص در بحث ولایت پذیری فرزندان غفلت شده و تا جایی که این پیامدهای منفی که باعث انحراف فرزندان می شود، ممکن است جبران ناپذیر باشد. هدف نگارنده هم از نگارش این مقاله پاسخگویی به پرسش های مقاله، آگاهی دادن و تعیین مسئله ی تاثیر والدین در نطفه پاک و ناپاک و موثر در ولایت پذیری فرزندان از منظر اسلام به جوانان به خصوص زوج های جوان می باشد.

مفهوم شناسی

در لغتنامه قرآن کریم در مورد نطفه این گونه بیان شده: «اجزای مخلوط به یکدیگر از آب مرد و زن است. آب مرد. آب پشت و در اصل به معنای آب اندک است که در مشک و دلو باقی می ماند. «الْمَ يَكُ نُطْفَهً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَى؛ آیا انسان آبی اندک از منی نبود که در رحم ریخته شده است؟»^۲ در لغتنامه مفردات نیز آمده است (نطفه به معنای آب صاف که به نطفه انسان نیز تعبیر شده است).^۳ و در لغتنامه دهخدا در مورد کلمه پاک آمده است (طاهر، طاهره).^۴ همچنین در مورد کلمه ناپاک نیز بیان شده است «آلوده، پلید، ملوث، چرکین».^۵

۱. قیامت: ۳۷.

۲. غیاثی کرمانی، لغتنامه قرآن کریم، ص ۴۳۶.

۳. راغب اصفهانی، ترجمه مفردات، ج ۴، ص ۳۵۴.

۴. دهخدا، لغتنامه، ج ۴، ص ۵۳۶۴.

۵. همان، ج ۱۴، ص ۲۲۰۵۲.

الف) تأثیر والدین و موثر در نطفه پاک در ولایت پذیری فرزندان از منظر اسلام

در ادامه به مواردی پرداخته می‌شود که رعایت آن توسط والدین موجب ولایت پذیری فرزندان از منظر اسلام می‌گردد.

۱) ایمان به خدا و اهل بیت (ع) و تبعیت از آنان

ایمان به خدا و اهل بیت (ع) و تبعیت از آنان از جمله صفاتی است اگر در والدین باشد باعث ولایت پذیری و رسیدن به رشد کمال معنوی فرزندان می‌شود. در این مورد امام صادق (ع) می‌فرماید: (فانه یجری الیه من دم الحیض ما یغدوه الماء والنّبات فلا یزال ذلک غذاوه؛ مراد از محیط جنینی، درون رحم مادر در مدت بارداری است. این عامل، همه عوامل تأثیر گذار بر جنین درون رحم را شامل می‌شود. از آن جا که تغذیه جنین از خون مادر است.^۱

مراد از محیط جنینی درون رحم مادر در مدت بارداری است این عامل همه عوامل تأثیر گذار بر جنین درون رحم را شامل می‌شود از آنجا که تغذیه جنین از خون مادر است تمام تأثیر پذیری‌های جسمی یا روحی مادر در چگونگی رشد جسمی و روحی جنین تأثیر بسزایی دارد در این دوران شرایط روانی مادر، روحیات اخلاقی و معنوی او وضع مزاجی و بدنی وی کیفیت و کمیت غذاهایی که مصرف می‌کند از نظر پاکی و حلال بودن و نیز از نظر میزان مفید بودن آن صدهایی که می‌شنود، صحنه‌ها و منظره‌هایی که می‌نگرد. کلامی که بر زبان می‌راند، لقمه‌ای که بر دهان می‌گذارد و... جملگی در شکل‌گیری شخصیت کودک تأثیر گذارند. بدین گونه که یا به شکوفایی استعدادها و قابلیت‌های فطری کودک کمک می‌کند و یا در راه به فعلیت رسیدن قابلیت‌های درونی وی ایجاد مانع و مزاحمت می‌کند. از منظر اسلامی نقش محیط داخلی و جنینی در سرعت تربیت و شکل‌گیری شخصیت فرزند قابل پذیرش است. مخصوصاً درباره نوع تغذیه.^۲

۲) انس با قرآن

انس با قرآن و تبعیت از آن از جمله صفاتی است که اگر در والدین باشد باعث ولایت پذیری و رسیدن به رشد کمالات روحانی و معنوی در فرزندان می‌شود. دعای والدین در حق فرزندان تأثیری شگرف در آینده و سرنوشت آنان دارد. بسیاری از صالحان و فرزندان بادهای پدر یا مادر به این مقامات و درجات دست یافته‌اند. پیامبران و پیشوایان معصوم علیهم السلام به ما آموخته‌اند که برای آینده و سعادت فرزندان دعا کنیم و خود چنین می‌

^۱ . مفضل، توحید المفضل، ص ۴۸.

^۲ . توحید مفضل، مجلس اول، خلق الانسان وتدبیر الجنین فی الرحم، ص ۴۸.

کردند. حضرت ابراهیم علیه السلام این گونه دعا می کرد: «رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ؛ ...»^۱؛ به فرموده قرآن، حضرت یعقوب، برای فرزنداناش دعا و طلب آمرزش کرد و پیامبر خاتم حضرت محمد صلی الله علیه و آله نیز اینگونه بود که هرگاه کودکی رابه محضر ایشان می آوردند، برایش دعا می کرد و از خداوند برای او طلب خیر و برکت می نمود.^۲ امام زین العابدین علیه السلام در حق فرزندان خود این گونه دعا می کند: بار پروردگارا! مانندن فرزندانم را نعمت من قرارده و آنان را برا اطاعت از من و بهره مندی ام، شایسته گردان! خداوندا عمرشان را طولانی و مدت زندگیشان را بسیار نما؛ کودکانشان را برای من پرورش ده و ناتوانانشان را نیرومند ساز و تن ها و کیش ها و خویشان را برای من سالم گردان و در جان و اندامشان و در آنچه از کارهایشان کوشش تندرستی عنایت نما؛ روزی هایشان را برای من و به دست من فراوان گردان! ایشان را نیکوکار و پرهیزکار از گناه و بینای راه حق و شنونده سخن درست فرمانبر از خودت و دوستدار و پند دهنده دوستان و کینه دار دشمنانت قرار ده! آمین.^۳ علامه مجلسی از محدثان و بزرگ عالمان شیعه است که یکی از کتاب های با ارزش او در (بحار الانوار) است. پدر ایشان ملا محمد تقی مجلسی می گوید: در شبی از شبها، بعد از نماز شب و تهجد حالتی به من دست داد؛ احساس کردم ، اگر دعاکنم، مستجاب می شود. فکر می کردم چه دعایی کنم و از خدا چه بخواهم که ناگهان صدای محمد باقر را از گهواره شنیدم ؛ عرض کردم: خدایا !به حق محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله این فرزند را مروج دین و ناشر احکام خیر المرسلین قرار بده و او را موفق به توفیقات بی نهایت خود کن...^۴ بنابراین، پدران و مادران گرامی، همراه انجام همه وظایف، روش ها و دقتهای روانشناسی، از خدای متعال بخواهند تا آنان را در تربیت فرزندانشان یاری نماید و سعادت دنیا و آخرت را به آنان عنایت فرماید.

۳) دوستی با اهل بیت و زیارت با امام و در رکاب امام جنگیدن

دوستی با اهل بیت و زیارت با امام و در رکاب امام جنگیدن از جمله صفاتی است که اگر در والدین باشد، باعث می شود که فرزندان ولایت اهل بیت علیهم السلام را بپذیرند و دوستدار اهل بیت باشند، زیارت با امام داشته باشند و در رکاب امام بجنگند. از آیات و روایات استفاده می شود، پس از معرفت الاهی که آن هم در سایه سخنان اهل بیت علیهم السلام امکان پذیر است، ولایت و معرفت اهل بیت علیهم السلام مهم ترین اعتقاد هر انسانی است و بدون محبت و معرفت ایشان فلاح و رستگاری رخ نمی دهد. مودت و دوستی اهل بیت علیهم السلام^۵ و پیروی

^۱ . بقره: ۱۲۸.

^۲ . قاسمی، دوران طلایی تربیت، ص ۸۷ الی ۸۹.

^۳ . فیض، ترجمه صحیفه سجاده، ص ۱۶۸.

^۴ . مردان علم در میدان عمل، ص ۱۱۷ به نقل از قاسمی، همان، ص ۸۸.

^۵ . شوری: ۲۳.

می شود تا اعتماد او به خود و دیگران کاهش یابد. حتی این مسئله اهمیت دارد که کودک با دیدن خشونت در پدر و مادر خویش آن را به آسانی فرا گرفته و در بزرگسالی، در برخورد با مسائل مختلف محیطی آن را بروز دهد. (دکتر فاخر) می گوید: در سگدلی و خشونت، کودک را از عاطفه و محبت که حق طبیعی او به شمار می آید، محروم می سازد. به طور طبیعی، انسان، فطرتاً نیازمند محبت و عاطفه، آفریده شده است. بنابراین، هرکس نتواند این دو نیاز را به دست آورد، احساس کمبود خواهد کرد و دو چیز را از دست خواهد داد: ۱- تعادل و توازن عقل، ۲- آرامش عاطفی. آمار بدست آمده، نشان دهنده شمار زیادی از مجرمین است که عاقبت آنان به طفولیتشان باز می گردد. زیرا در خانواده هایی پرورش یافته اند که قساوت و خشونت، به عنوان یک قانون در آنجا حاکم بوده و تنها از وسیله ی زدن و آزار، در تربیت، استفاده می شده است. «تو سری زدن و سرکوب، راه صحیح تربیت نیست، زیرا کودک سعی می کند عزت سرکوب شده را در رفتارهای نامناسب برجسته سازد. انسان، فطرتاً نیازمند محبت و عاطفه، آفریده شده است. بنابراین، هرکس نتواند این دو نیاز را به دست آورد، احساس کمبود خواهد کرد و دو چیز را از دست خواهد داد: ۱- تعادل و توازن عقل، ۲- آرامش عاطفی.^۱

۴) ضعیف شدن ایمان

همسر دیندار، در تضمین سرنوشت توحیدی فرد و همچنین تربیت توحیدی فرزند، نقش اساسی دارد، همچنین شخص دیندار، ویژگی هایی دارد که عامل موفقیت در زندگی زناشویی و پایداری خانواده می گردد. در یک کلام می توان گفت: که تمام ویژگی های لازم برای یک زندگی موفق و شاد، به نوعی زیر مجموعه ایمان و دینداری قرار می گیرد.^۲

اگر نطفه پدر و مادر ناپاک باشد، باعث ضعیف شدن ایمان در فرزندان می شود. غذا همان گونه که در تکوین و ساختار جسم انسان تأثیر دارد، در روح و اخلاق او نیز اثر مستقیم دارد. از پیامدهای غذای حرام این است که تمام خوبیها و ساختار اصلی انسانیت را ضعیف و یا متزلزل می کند و از بین می برد، به طوری که اکثر ظلم ها و خیانت ها محصول لقمه حرامند. امام حسین علیه السلام روز عاشورا، هنگام رویارویی با لشکریان دشمن آنان را موعظه فرمود و حقایق را برایشان بیان کرد، اما سخنان آن حضرت در دل های آلوده آنان تأثیر نداشت. بی تردید کلام آن امام شرایط تأثیرگذاری را داشت اما در جان های ناپاک آنان زمینه تأثیر و جذب حقایق مهیا نبود. آیا عاملی باعث قساوت قلب و حق ناپذیری آن مردان شده بود؟ مسلماً بلی، خود امام علیه السلام پاسخ این سؤال را به خواهر گرامیش زینب علیها السلام چنین بیان می کند: «خواهرم! شکم های آنها از غذای حرام پر شده و شیطان بر آنان مسلط گردیده و از یاد خدا غافلند و از جانشان بیرون برده است.» از وصیت حضرت علی علیه

^۱ . <http://www.vista.ir>

^۲ . پسندیده، رضایت زناشویی، ص ۷۹.

السلام به کمیل بن زیاد نخعی است که فرمود: «ای کمیل! زبان قربان دل است. یعنی آنچه در قلب می باشد از زبان می تراود و دل به غذا نیرو می گیرد و پا به جا می ماند. نظر کن که چه غذایی به دل و تنت می دهی که اگر غذا از حلال نباشد، خداوند متعال تسبیح و شکر تو را قبول نخواهد فرمود.»^۱

۵) تشخیص ندادن حق از باطل و حتی دشمنی با اهل بیت (ع).

روحیات مادر در دوران بارداری روی طفل اثر دارد و اگر صفات رذیله ای داشته باشد، بچه از نظر اقتضا، از نظر زمینه و شالوده خراب می شود. مخصوصاً اگر صفت رذیله ای گل کند، یعنی حسادت را بکار بیندازد، از صفت خود خواهی استفاده کند، صفت بد بینی را ازش استفاده کند، همانوقت اثر می گذارد روی روحیه این بچه، و این بچه به دنیا که می آید حسود است، به دنیا که می آید، متکبر است، به دنیا که می آید صفت رذیله دارد و صفت رذیله اش را گرفته از شما مادر و معنای «السعيد سعيد في بطن أمه الشقى شقى في بطن أمه» همین است.^۲ زنها باید مواظب باشند که گناه اثر دارد روی روحیه بچه. اگر زن گناهکار باشد همانطوری که گناه اثر می گذارد روی دل، اثر می گذارد روی جنین، اثر می گذارد روی این بچه و همین طوری که گناه دل را سیاه می کند و کم می رساند انسان را به آنجا که قرآن می فرماید: ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا السُّوَى أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ^۳ آن کسانی که گناه می کنند کم کم این گناه موجب می شود که دست از دین بردارند، کم کم موجب می شود اینکه مبدا و معاد را منکر شوند، همانطوری که راجع به دل راجع به ایمان قرآن می فرماید: أَفَمَن شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ.^۴

خوشا بحال آن کسانی که بواسطه رابطه با خدا روشنند هستند و وای بر کسی که بواسطه گناه دلش سیاه شد، دل سنگین شده، دل ناپاک شده همانطوری که گناه اثر می گذارد روی دل، اثر می گذارد روی جنین.

اگر کسی غذای آلوده ای بخورد خودش مسموم می شود، بچه در شکم مسموم می شود. اما این خیلی اهمیت ندارد. آن بالا بالایش این است که خودش می میرد یا بچه می میرد، اما خدا نکند بچه مسموم شود از نظر روح، خدا نکند کسی مسموم شود از نظر روح قرآن می گوید: آنکه مسموم است از نظر روح از هر جنبنده ای، از هر سگ درنده ای، از هر میکروب سرطانی پست تر است: «إِنَّ شَرَّ الدَّوَاتِ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ»^۵ لذا

^۱ . ملا احمدی، ازدواج و تربیت انسان قبل از تولد، ص ۴۵ الی ۴۶.

^۲ . مظاهری، تربیت فرزند از نظر اسلام، ص ۶۶.

^۳ . روم: ۱۰.

^۴ . زمر: ۲۲.

^۵ . مظاهری، تربیت فرزند از نظر اسلام، ص ۷۲.

خود مادر باید متوجه باشد غذای حرام نخورد و اگر غذا شبهه ناک است با دعا و با بسم الله الرحمن الرحيم با توسل به خدا آلودگی غذا را رفع کند. آیا آن نوری که در قلب مؤمنان است، می تواند در قلب یک انسان با نطفه ناپاک باشد؟ خیر. زیرا مؤمنین حقیقی خدا به نور ایمان هدایت شده اند و در زمان فتنه ، حق از باطل را تشخیص می دهند. اما آن افرادی که نطفه ناپاک دارند، نمی توانند حق از باطل را تشخیص دهند ، در زمان فتنه بین خدا و شیطان نمی توانند خدا را انتخاب کنند و قطعاً اهل جهنم خواهند شد. همان طور که خداوند در قرآن در سوره فتح آیه ۲۹ می فرماید: «محمّد رسولُ اللّٰه والذین معه اشدّاء علی الکفّار رَحَمَاءُ بَینهم؛^۱ محمد صلی الله علیه وآله فرستاده خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سرسخت [و سازش ناپذیر]، و در بین خودشان [با یکدیگر] مهربانند.»

خداوند در قرآن در سوره رعد آیه ۱۷ می فرماید: «...کذلک یضربُ اللّٰهُ الحَقَّ والباطِلَ فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْکُثُ فِی الْاَرْضِ...؛ خداوند حق و باطل را چنین مثل می زند اما کف بیرون افتاده از میان می رود. ولی آنچه به مردم سود می رساند در زمین (باقی) می ماند...»^۲

احادیثی در موضوع مطرح شده در منابع شیعه و سنی وجود دارد که به ذکر چند نمونه بسنده می شود:

۱- پیامبر خدا (ص) به امام علی (ع) فرمود: «ای علی! هر که مرا و تو را و امامان از نسل تو را دوست بدارد، باید خدا را بر حلال زادگی خود، ستایش گوید، زیرا ما را دوست نمی دارد، مگر حلال زاده و ما را دشمن نمی دارد، مگر حرام زاده.»^۳

۲- پیامبر خدا (ص) درباره امام علی (ع) فرمود: «ای مردم! فرزندان خود را با [محک] محبت علی بیازمایید؛ زیرا علی هرگز به گمراهی فرا نمی خواند و از راه راست ، دور نمی شود. پس ، هر یک از فرزندان شما علی را دوست داشت، از شماست و هر که او را دشمن داشت ، از شما نیست.»^۴

۳- ام سلمه گفت: از رسول خدا (ص) شنیدم که به علی (ع) می فرمود: «تنها سه گروه تو را دشمن دارند: ولد زنا ، منافق و کسی که مادرش در حال حیض به او حامله شده باشد.»^۵

^۱ . فتح: ۲۹.

^۲ . رعد: ۱۷.

^۳ . شیخ صدوق، الأمالی ، ص ۴۷۵.

^۴ . ابن عساکر، تاریخ مدینه دمشق، ج ۴۲، ص ۲۸۸.

^۵ . شیخ صدوق، علل الشرائع، ج ۱، ص ۱۴۲.

نتیجه گیری

نتیجه ای که از نگارش این مقاله یعنی تاثیر والدین در نطفه پاک و ناپاک و موثر در ولایت پذیری فرزندان از منظر اسلام حاصل شد و اهمیت این موضوع این است که فرزند در دست ما امانت است و این امانت را ما باید به بهترین نحو به صاحب آن تحویل دهیم و از این جهت تاثیر نطفه پاک و ناپاک را مورد بررسی قرار می دهیم که چه نقشی در زندگی فرزند ما دارد و تا آنجا که می توانیم همه زمینه ها را برای سعادت فرزند خود تأمین کنیم و همچنین اگر به مسئله انتخاب همسر و آگاهی از مسائل و احکام در انعقاد نطفه و دوران بارداری دقت نشود، در شخصیت فردی، اجتماعی، اخلاقی، اعتقادی و به خصوص در بحث ولایت پذیری فرزندان غفلت شده و تا جایی که این پیامدهای منفی باعث انحراف فرزندان می شود، ممکن است جبران ناپذیر باشد. تاثیر والدین در نطفه پاک باعث ایجاد ایمان به خدا و اهل بیت (ع) و تبعیت از آنان، انس با قرآن، دوستی با اهل بیت (ع) و زیارت با امام و در رکاب امام جنگیدن، احترام و خدمت گذاری به والدین، شادابی و نشاط و اعتماد به نفس در انجام کارهای خیر و ارتباط با علماء و دانشمندان در فرزندان می شود. و همچنین تاثیر والدین در نطفه ناپاک باعث ایجاد کم شدن رزق حلال، مستجاب نشدن دعاها، سنگدلی، ضعیف شدن ایمان و تشخیص ندادن حق از باطل و حتی دشمنی با اهل بیت (ع) می شود.

فهرست منابع

*قرآن کریم

- (۱) ابراهیمی، محمد حسین، احکام عقد و ازدواج در اسلام، قم: نشر تأمین، چاپ اول، ۱۳۸۹ ه. ش.
- (۲) اسماعیلی یزدی، عباس، فرهنگ تربیت، قم: انتشارات دلیل ما، چاپ اول، ۱۳۸۱ ه. ش.
- (۳) اسماعیلی یزدی، عباس، فرهنگ تربیت، بی جا، مسجد مقدس جمکران، چاپ دوم، ۱۳۸۵ ه. ش.
- (۴) آقا تهرانی، مرتضی، حیدری کاشانی، محمد باقر، خانواده و تربیت مهدوی، تهران: کتاب یوسف، چاپ هشتم، ۱۳۹۲ ه. ش.
- (۵) برجی نژاد، زینب، نقش مادر در تربیت فرزند، بی جا، پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، ش ۶، ۱۴۰۲ ه. ش.
- (۶) پسندیده، عباس، رضایت زناشویی، قم: مؤسسه علمی فرهنگی دار الحدیث، ۱۳۹۱ ه. ش.
- (۷) سرفراز، علی، روشهای تربیت فرزند، نورمگز، دو فصلنامه دانش پژوهشی کامل، چاپ سوم، ۱۳۹۷ ه. ش.
- (۸) شمس الدین، مهدی، مجموعه آثار (۲۰) تربیت فرزند، قم: قرآن صاعد، چاپ اول، ۱۳۹۴ ه. ش.
- (۹) عباسی ولدی، محسن، تا ساحل آرامش، قم: آیین فطرت، چاپ دوم، ۱۳۹۶ ه. ش.
- (۱۰) عباسی ولدی، محسن، من درگیر ما، قم: انتشارات جامعه الزهرا، چاپ دوم، ۱۳۹۲ ه. ش.

- ۱۱) قاسمی، محمد علی، دوران طلایی تربیت، قم: انتشارات نورالزهرا (س)، چاپ دوم، ۱۳۹۲ ه. ش.
- ۱۲) قنبری، حیدر، داستانهای شگفت انگیزی از تربیت فرزند، قم: منشور وحی، چاپ چهارم، ۱۳۸۸ ه. ش.
- ۱۳) لشکریان امیری، مرتضی، شرطیت حلال زادگی یا زنازاده نبودن در شهادت و قضاوت، نورمگز، نشریه فقه واجتهاد، ش ۸، ۱۳۹۶ ه. ش.
- ۱۴) محمودی الیگودرزی، امیر ملک، راهنمای خانواده، قم: منشور وحی، چاپ ۲۷، ۱۳۹۵ ه. ش.
- ۱۵) مروجی طبسی، محمد جواد، حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت علیهم السلام، محقق: آیه الله معرفت، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم: مؤسسه بوستان کتاب چاپ هفدهم ۱۳۹۰ ه. ش.
- ۱۶) مصطفوی، سید جواد، بهشت خانواده، ج اول، مشهد: انتشارات بارش، چاپ پنجم، ۱۳۸۸ ه. ش.
- ۱۷) مظاهری، حسین، تربیت فرزند از نظر اسلام، تهران: شرکت چاپ بین الملل، چاپ هفتم، ۱۳۸۶ ه. ش.
- ۱۸) ملا احمدی، محسن، ازدواج و تربیت انسان قبل از تولد، قم: صبح پیروزی، چاپ هشتم، ۱۳۹۱ ه. ش.
- ۱۹) یعقوبی، محمد علی، ویژگی های فرزند صالح در سبک زندگی اسلامی از منظر قرآن و حدیث، بی جا، دو فصل نامه علمی تخصصی مطالعات حدیث پژوهی، ش ۱۱، ۱۴۰۰ ه. ش.